

Kompuutertomograafia

Patsiendi infomaterjal

Käesoleva infolehe eesmärgiks on anda patsiendile teavet kompuutertomograafia (KT-uuring) ja selleks valmistumise kohta.

Üldinfo

KT-uuring tehakse Ida-Tallinna Keskhaiglas Ravi 18 A-korpuses või Pärnu mnt 104b X-korpuses arsti saatekirja alusel. Uuringule registreerib Teid Teie raviarst. Samuti saate end ise registreerida telefonil **620 7200**. Kui Te ei saa uuringule kokkulepitud ajal tulla, palume sellest kohe teatada samal telefoninumbril.

Mis on kompuutertomograaf?

Kompuutertomograaf on arvutiga ühendatud röntgeniaparaat, mis võimaldab inimkehast saada kihilisi ja ruumilisi kujutisi. KT-uuringul läbib röntgenikiirgus kudesid mitmes suunas ja selle neeldumist mõõdetakse paljudes punktides. Saadud infot töödeldakse arvutiga. Uuringul kasutatava kiirguse hulk on suurem kui tavalisel röntgenuuringul, seetõttu tehakse seda vaid meditsiiniliselt olulise näidustuse korral. Sõltuvalt diagnoosist võib tekkida vajadus kasutada kontrastainet, mida manustatakse veeni. Kontrastaine sisaldab joodi.

Vastunäidustused

Röntgenikiirgus on arenevale organismile ohtlik. **Kui Te olete rase või kahtlustate rasedust, teavitage sellest kindlasti** uuringule suunavat arsti ja KT-kabineti radioloogiatehnikut. Raseduse ajal on KT-uuring lubatud vaid äärmise vajaduse korral.

Kontrastainega tehtava KT-uuringu vastunäidustused on järgmised:

- joodiallergia – kontrastaine süstimise järel veeni võib tekkida allergiline reaktsioon:
  - nahalööve,
  - sügelus,
  - iiveldus,
  - oksendamine,
  - kehatemperatuuri tõus.

Kui Teil on varem esinenud reaktsioone kontrastainele, teavitage sellest uuringule suunavat arsti ning KT-kabineti personali.

- neerupuudulikkus.
- diabeet – vajaduse korral tehakse eriettevalmistus ja jälgitakse Teid pärast uuringut (ei ole täielik vastunäidustus).

Uuringuks valmistumine

KT-uuringul tekitavad metallesemed pildile varjusid, seetõttu ei tohi uuritavas piirkonnas selliseid esemeid olla.

Uuringule tulles pidage meeles järgmist:

- pange selga midagi kergelt ja mugavat, mida on lihtne vajaduse korral ära võtta. Vältige riideesemeid, millel on küljes metallnööpe, -lukke, -haake jms. Uuringule võiksite tulla ilma ehete ja muude kaunistusteta.
- vajaduse korral tuleb uuringuks eemaldada kõik metallist ehted ja kellad, samuti püksirihm, juukseklambrid.

Kui Teie raviarst on Teile määranud kõhu- või vaagnapiirkonna KT-uuringu, on Teil vaja selleks valmistuda järgmiselt:

- 2–4 tundi enne uuringut ei tohi süüa.
- uuringu päeval on soovitatav juua rohkem vedelikku, et kõhu- ja vaagnapiirkonna organid oleksid paremini hinnatavad.

Uuringu käik

KT-uuring kestab 10–30 minutit. Kõhukoopa uuringu puhul võib see aeg olla kuni 1 tund. Vajaduse korral paigaldatakse Teie käele veenikanüül, mille kaudu süstitakse joodi sisaldavat kontrastainet. Kontrastaine süstimise ajal võib Teil tekkida kuumatunne ja suus metallimaitse, mis möödub mõne sekundi jooksul. Uuringu ajal lamate laual, mis liigub seadmes edasi-tagasi. Oluline on lamada liikumatult. Mõnikord palutakse Teil uuringu ajal mõne sekundi jooksul hinge kinni hoida. Kogu uuringu vältel jälgib radioloogiatehnik Teie seisundit.

Uuringu järel

- Uuringu järel võite kohe lahkuda.
- Kontrastaine ei avalda mõju reaktsioonikiirusele ega tähelepanuvõimele.
- Pärast kontrastainega uuringut peab samal päeval jooma rohkesti vedelikku (soovitatavalt vett 1,5–2 liitrit), et kontrastaine väljuks organismist kiiremini.
- Kontrastaine hilisreaktsioone esineb üksikjuhtudel (vähem kui 1 juhul 1000 uuritava kohta). Järgnevate sümptomite korral tuleb kohe pöörduda erakorralise meditsiini osakonda või kutsuda kiirabi:
  - vererõhu langus,
  - südame löögisageduse suurenemine,
  - hingamisraskused,
  - ärevus- ja segasusseisund,
  - huulte sinakaks tõmbumine.

- Kui Te põete diabeeti, peaksite end jälgima võimaliku neerupuudulikkuse tekkimise suhtes.
- Teil tuleb kohe võtta ühendust oma ravi- või perearstiga, kui Teil esineb uuringule järgnevate päevade jooksul:
  - lihasekrampe öösel,
  - jalgade paistetust,
  - hommikuti paistetust silmade ümber,
  - sagenenud urineerimist (eriti öösi),
  - väsimust,
  - isu vähenemist,
  - unehäireid,
  - naha kuivust ja sügelust.

Uuringu tulemus

Radioloog hindab tehtud pilte ning saadab uuringu tulemuse Teie raviarstile. Piltide kättesaamine infokandjal (CD, mälupulk) on tasuline. Teenuse hind on avaldatud AS Ida-Tallinna Keskhaigla kodulehel www.itk.ee tasuliste teenuste hinnakirjas.

Lisainfo

Uuringu kohta tekkinud küsimuste korral saate infot radioloogiliste uuringute nõuandeliinilt. Nõuandeliinile helistades ei saa registreerida uuringule ega infot uuringu tulemuste kohta. Nõuandeliin töötab E–R kella 8.00–16.00:

- telefon 666 5166
- e-post radiolooginfo@itk.ee.

ITK560
Kinnitatud AS ITK ravikvaliteedi
komisjoni 14.10.2020 otsusega
(protokoll nr 10-20)